

T.C.
YARGITAY
Hukuk Genel Kurulu
2017/1990 E.
2017/1246 K.

•

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi (Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla)

Taraflar arasındaki "konut kredi sözleşmesinden kaynaklı masraf bedellerinin iadesi" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Tüketici Mahkemesi sıfatıyla Elazığ 2. Asliye Hukuk Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 05.09.2013 gün ve 2013/133 E., 2013/463 K. sayılı kararın davalı banka vekili tarafından temyizi üzerine Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 10.03.2014 gün ve 2014/7174 E., 2014/6503 K. sayılı kararı ile;

"...Davacı, davalı bankadan konut kredisi kullandığını, bu kullanımda kendisinden 1.050,00 TL açılış ve istihbarat, 400 TL ekspertiz ücreti, daha sonra 28/02/2011 tarihli referansman nedeniyle 1.500,00 TL ve 200 TL ipotek tesis ücreti olmak üzere toplam 3.150,00 TL alındığını ileri sürerek alınan bu bedelin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. Davalı, davanın reddini dilemiştir. Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiş; hüküm, davalı tarafından temyiz edilmiştir. 1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davalının sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Davacı eldeki dava ile kendisinden tahsil edilen 3.150,00 TL'nin davalıdan tahsilini istemiş olup, mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiş ise de; davalı dava dışı şirkete ekspertiz ücreti ödediğini ileri sürmüştür. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 01 Kasım 2006 Tarihli 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bankalara Değerleme Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik" in geçici 1. maddesi uyarınca, bankalarca verilen kredinin teminatı olarak Konut ve diğer gayrimenkul değerleme işlemlerinin kimler tarafından ve ne şekilde yerine getirileceği hususu ayrıca ve açıkça düzenlenmiş olup, dairemizin yerleşik kararlarında da vurgulandığı üzere, bankaların ancak davaya konu kredinin verilmesi için zorunlu, makul ve belgeli masrafları tüketiciden isteyebileceğinin kabulü gerekir. Hâl böyle olunca davalı banka tarafından dava dışı değerlendirme şirketine ekspertiz işlemine ilişkin olarak ödenen tutara ilişkin belgenin ve ekspertiz raporunun onaylı bir suretinin temin edilerek sonucuna göre hüküm tesisi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..." gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü: Davacı tüketici 19.09.2008 tarihinde davalı bankadan konut kredisi kullandığını, kredi kullandığı tarihte banka tarafından kredi açılış ve istihbarat adı altında 1.050,00 TL, ekspertiz masrafı olarak 400,00 TL tahsil edildiğini, daha sonra 18.02.2011 tarihinde konut kredisinin yeniden yapılandırılması için bankaya ikinci kez müracaat ettiğini, bu kez istihbarat komisyonu adı altında 1.500,00 TL, ipotek ücreti olarak 200,00 TL kesinti yapıldığını, bu şekilde kendisinden alınan 3.150,00 TL'nin kesinti tarihinden itibaren yasal faizi ile davalı bankadan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı banka, davacının sözleşmenin tamamını inceleyip, içeriğini ve koşullarını anlayarak kabul ettiğini, talebin Türk Medeni Kanunu'nun 2'nci maddesine aykırı düştüğünü, dosya masraflarının kredinin maliyetinin bir parçası olduğunu, karşılıklı anlaşma sonucu menfaat sağlayan davacının karşı ediminin iadesini istemesinin hukuken mümkün olmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

Yerel Mahkemece içeriğine tüketicinin müdahale edemediği ve davalıya sınırları belirtilmemiş şekilde masraf ve komisyon tahsil etme yetkisi veren sözleşme hükümlerinin haksız şart niteliğinde olduğu ve davalı tarafça bu kesintilerin zorunlu giderlerden olduğunun da ispatlanamadığı gerekçesiyle 3.150,00 TL haksız tahsilat bakımından davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm, davalı banka vekilinin temyizi üzerine Özel Dairece yukarıda başlık kısmında açıklanan nedenlerle bozulmuştur.

Mahkemece cevap dilekçesinde, ekspertiz ücretinin ve ipotek tesis ücretinin dava dışı gayrimenkul değerlendirme şirketine ve avukata ödendiğinin ileri sürüldüğü, temyiz dilekçesinde de aynı iddiaların tekrarlandığı, bozma öncesi yargılama aşamasında davalı bankaya yazılan yazıya verilen cevapta 18.09.2008 tarihli ekspertiz raporu örneğinin bulunduğu, rapor içeriğinde, ekspertiz işleminin 129 nolu şube tarafından yapıldığının ve "ekspertizi yapan firma veya şahıslar" başlığının karşısında ekspertiz raporunun şube tarafından tanzim edilmesi halinde bu kısmın boş bırakılacağı belirtiltiği, ekspertizi yapan kişi bölümünde ise şube müdürü ve personelin imzasının bulunduğu, dolayısıyla ekspertiz işleminin dava dışı değerlendirme şirketine yaptırılmadığı, davalı banka vekilinin savunmasının aksine, banka görevlilerince ekspertiz raporunun düzenlendiği gerekçesiyle bozma kararında belirtilen şekilde bir araştırma yapmanın gerekli olmadığı belirtilerek direnme kararı verilmiştir.

Direnme kararı davalı banka vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık, konut kredisi kullandırılması için zorunlu, makul ve belgeli masrafların tespiti yönünde (ekspertiz ücreti bakımından)

mahkemece yapılan araştırma ve incelemenin yeterli olup olmadığı, yeni araştırma yapılmasının gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır.

Hukuk Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında işin esasına girilmeden önce somut olayda uyuşmazlık konusu olan ekspertiz ücretinin direnme karar tarihi itibarıyla kesinlik sınırının altında kalıp kalmadığı hususu ön sorun olarak tartışılmıştır.

Öncelikle belirtmelidir ki, 1.10.2011 tarihinde 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) yürürlüğe girmiş, anılan Kanun'un 450'nci maddesiyle de 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ek ve değişiklikleriyle birlikte tümüyle yürürlükten kaldırılmıştır. Bununla birlikte yasa koyucu uygulamada birtakım sorunların ortaya çıkmasını engellemek için, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda geçiş hükümlerini ayrıca düzenlemiştir. Bu bağlamda 6100 sayılı HMK'nın Geçici 3'üncü maddesi; "Bölge Adliye Mahkemelerinin, 26.9.2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un geçici 2'nci maddesi uyarınca Resmî Gazetede ilan edilecek göreve başlama tarihine kadar, 1086 sayılı HUMK'nın temyizle ilişkin yürürlükteki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce aleyhine temyiz yoluna başvurulmuş olan kararlar hakkında, kesinleşinceye kadar 1086 sayılı Kanun'un 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki 427 ila 454'üncü madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Bu Kanunda bölge adliye mahkemelerine görev verilen hallerde bu mahkemelerin göreve başlama tarihine kadar 1086 sayılı Kanun'un bu Kanun'a aykırı olmayan hükümleri uygulanır." hükmünü içermektedir.

Yukarıdaki madde metninden, Bölge Adliye Mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce aleyhine temyiz yoluna başvurulmuş olan kararlar hakkında, kesinleşinceye kadar 1086 sayılı Kanun'un 26.09.2004 tarih ve 5236 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki 427 ila 454'üncü madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı açıkça anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere, 21.07.2004 gün ve 25529 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak öngördüğü istisnalar dışındaki hükümleri yayım tarihinde yürürlüğe giren 14.07.2004 tarih ve 5219 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yürürlük tarihinden sonra yerel mahkemelerce verilen hükümler yönünden 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 427'nci maddesindeki temyiz (kesinlik) sınırını bir milyar TL olarak değiştirmiştir. 5219 ve 5236 sayılı Kanunlar'a göre katsayı artışı uygulanarak bu sınırlar artırılmıştır. Direnme kararının verildiği 12.06.2014 tarihinde bu miktar 1.890,00 TL'dir. 16.07.1981 gün ve 2494 sayılı Kanun'un geçici maddesi ile temyiz ve karar düzeltme sınırlarına ilişkin değişikliklerin, sözü edilen Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra verilecek nihai kararlara yönelik temyiz ve karar düzeltme istemleri hakkında uygulanacağı belirtilmiş; dolayısıyla, dava hangi tarihte açılmış olursa olsun, temyiz ve karar düzeltme sınırlarının saptanmasında hakkında bu kanun yollarına başvuru hükmünün verildiği tarihteki yasal durumun esas alınacağı kabul edilmiştir.

Bir mahkeme kararının temyiz edilip edilemeyeceği belirlenirken, temyiz hakkının doğduğu

(kararın verildiği) tarihteki hukuksal durum esas alınmalı; karar tarihinde yürürlükte bulunan kanun hükmü temyiz sınırı yönünden hangi düzenlemeyi içeriyor ise ona bağlı kalınmalıdır. Buradaki “karar” teriminin, yerel mahkemenin, Özel Daire bozması kararına karşı verdiği direnme kararını da kapsayacağına duraksama bulunmamaktadır. Yeri gelmişken eldeki davada temyize konu alacak miktarının ne olduğunun açıklanmasında yarar vardır:

Davacı dava dilekçesinde 1.050,00 TL kredi açılış ve istihbarat, 400,00 TL ekspertiz masrafı, 1.500,00 TL istihbarat komisyonu ve 200,00 TL ipotek tesis ücreti olmak üzere 3.150,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiş, mahkemece de davanın kabulü ile 3.150,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmiştir. Hükmün temyizi üzerine Özel Dairece sair yönler hakkında temyiz itirazlarının reddine karar verildikten sonra 19.08.2008 tarihli dekont uyarınca 400,00 TL olduğu anlaşılan ekspertiz ücreti yönünden bozma kararı verildiği anlaşılmıştır. Bu durumda Özel Dairece ekspertiz ücreti dışındaki alacaklar yönünden bir bozma yapılmadığından, hüküm bu alacaklar yönünden kesinleşmiş olup, bozma ve direnme kararlarının kapsamı itibariyle davacının talep edebileceği ekspertiz ücreti alacağının 1.890,00 TL'nin altında olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle direnme kararının verildiği 12.06.2014 tarihi itibariyle uyuşmazlık konusu ekspertiz ücreti miktarı itibariyle açık biçimde temyiz edilebilirlik sınırı altında olduğundan, anılan karara karşı temyiz yasa yoluna gidilmesinin mümkün olmadığı ve bu itibarla davalı vekilinin temyiz isteminin reddi gerektiği anlaşılmaktadır. S O N U Ç : Yukarıda açıklanan nedenle davalı vekilinin temyiz isteminin miktardan REDDİNE, istek halinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine, karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere 01.11.2017 gününde oybirliği ile karar verildi.